Published and distributed under permit (No. 711), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ — РІК XXX. — Число 132. — Джерзи Сіті, Н. Дж., пятниця, 9. червня, 1922. — VOL. XXX. — No. 132. — Jersey City, N. J., Friday, June 9, 1922. — THREE CENTS

ЩЕ ОДИН КРОК ДО ЗЕЛІЗНИЧОГО СТРАЙКУ

СИНСИНАТІ, Огайо, 7. червня. — Зелізничий страйк став нині ще більше можливим, коли виконавчий комітет ріжних організацій зелізничих варстатів видав до робітників балоти до голосовання над страйком.

Питання, над котрими робітники мають голосувати, обнимають отсі точки: що робити в справі зарядженого недавно зниження заплати зелізничих робітників, що виносять коло 60 міліонів долярів річно? що робити в справі віддавання зелізницями зелізничих направок чужим підприємствам, щоби в той спосіб поборювати зелізничі робітничі організації? та що робити проти зарядження Зелізничої Ради, зносячого півтораразову заплату за перероб?

Шість головних юній робітників зелізничих варстатів має разом до 400,000 членів. Всі балоти мають бути назад в урядах юній дня 25. червня, а не 30. червня, як було пляновано передтим.

ВИГЛЯДИ НА МОЖЛИВІСТЬ СТРАЙКУ

Провідники робітничих юній не хотіли нині висловлювати ніяких здогадів про те, як евентуально може випасти голосованнє робітників. Однак, серед них слідно було самопевність, що голосованне випаде на користь страйку.

Зате президенти шістьох великих зелізниць на заході Злучених Держав видали з Шікаґо заяву, в котрій кажеться, що робітники їх зелізниць сподівалися обниження своєї заплати й тепер не хочуть виходити на страйк зі сього приводу. Заява підсуває, що лише провідники зелізничих юній говорять про страйк, але й вони відай про нього серіозно не думають.

ХОЧУТЬ, АБИ КОНҐРЕС УСТАНОВЛЯВ ЦІНИ НА ВУГОЛЬ

ВАШІНҐТОН, 7. червня. — Секретар торговлі Гувер предложив нині конґресови звіт зі заходів уряду коло полагодження трудної ситуації, випливаючої з вуглевого страйку.

Звіт Гувера наперед підчеркує факт, що засоби вугля скоро вичерпуються та що тепер осталося всього 32 міліони тон вугля в маґазинах та 10 міліонів тон в перевозі. Через се всі зусилля уряду, зміряючі до запобіження піднесенню цін на вугіль не могли увінчатися успіхом тим більше, що уряд не має ніякої урядової власти установляти ціни на вуголь.

Гувер не робить в своїм звіті ніякої пропозиції конґресови, однак рівночасно в телеґрамі до торговельної палати міста Йанґставн, Огайо, він висловив надію, що сенатори Бора та Волш пороблять незадовго відповідні законодатні кроки для здержання підношення цін на вуголь.

ЗНОВ БАЛАЧКА ПРО ОКРУЖНІ ПЕРЕГОВОРИ

КОЛАМБАС, Огайо, 7. червня. — Джордж М. Джовнс Ковл Ко., найбільше вуглеве підприємство в Огайо, віднеслося до сенатора Поменіна та конґресмена Феса з просьбою, щоби вони вжили своїх впливів та довели до конференції межи вуглевими підприємцями південного Огайо та представниками страйкуючих вуглекопів.

Телеґрама каже, що властителі копалень вичікують якогось кроку з Вашінґтону для полагодження вуглевого страйку.

У відповідь на сю вістку, конґресмен Фес заявив, що не бачить ніякого способу, як він мігби посередничити в страйку, а сенатор Померін заявив, що покищо він ще не дістав такої просьби від властителів копалень.

ҐОМПЕРС ОБЖАЛОВУЄ УРЯД ЗА ЗЛЕ ТРАКТОВАННЄ РОБІТНИКІВ

СИНСИНАТІ, Огайо, 7. червня. — В публичній заяві, виданій для вжитку ґазет, С. Ґомперс, голова Американської Федерації Праці, заявив, що теперішний уряд Злучених Держав в своїм змаганню до ощадности позаводив такі обниження робітничої платні урядових робітників, що серед них поширилося загальне невдоволенне з президента та уряду.

Голова ради юній металевих робітників в Американській Федерації Праці видав заяву, в котрій кажеться, що робітничі юнії аж кишать від шпиґів, насиланих до них підприємцями, жадними знати, що діється в юніях.

Перед отворенням конвенції Федерації Праці уряд її старається полагодити справу кількох збунтованих департаментів орґанізації, передусім юній столярів та будівляних робітників.

ІТАЛІЙСЬКИЙ АМБАСАДОР БОРОНИТЬСЯ ПЕРЕД НАПАДАМИ СЕНАТОРА

ВАШІНҐТОН, 7. червня. — Італійський амбасадор Річчі видав публичну заяву проти недавних нападів на нього в сенаті зі сторони сенатора Вотсона з Індіяни, котрий закидав ріжним амбасадорам чужих держав, що вони починаються послідними часами смішувати в американські справи більше, як се їм вільно після межинародного права.

Амбасадор каже ,що він висловлював публично свою опінію про американські закони про іміграцію та мито на італійські товари, але він мав право про них заявлятися, бо се межинародні справи, про які він має право говорити. Він обстоює при своїм праві та заявляє, що й на будуче буде говорити про такі справи, які можуть обходити рівночасно й Злучені Держави, але й Італію.

ОГОНЬ НАРОБИВ ШКОДИ НА СТО ТИСЯЧ ДОЛЯРІВ.

ЕДМОНТОН, Алберта, Канада. — 29. мая. — В неділю 28. мая с. р. о 2.30 годині попівночі огонь знищив цілий бизнесовий блок на Мей улиці в Елаєнс, Алберта. Між знищеним пожаром будинками є „Бенк оф Мантріал", Алберта готел, Милерс готел, зелізний стор Дарсія пул рум, кінотеатр, масарня, ресторан Сі-Єн-Ара і три офісові будинки.

Причина пожару невідома.

ПОСТАЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК ДРУКОВАНИМИ ВИДАВАННЯМИ.

ВІДЕНЬ, 16. мая. — Харківська большевицька ґазета „Вісти" (ч. 73) повідомляє:

Для збільшення в книгозбірні Української Академії Наук всіх друкованих видань на території Української Соціялістичної Радянської Республіки. Рада Народніх Комісарів ухвалила постанову, згідно з якою всі відомства, установи й видавництва повині безплатно пересилати Українській Академії Наук по 2 примірники своїха друкованих видань періодиних і тимчасовхи.

НОВА УКРАЇНСЬКА ЧАСОПИСЬ.

ЛУЦК, Волинь, Україна, 28. мая. — З днем 1. червня с. р. починає тут виходити українська часопись. **„Волинський Літопис"**, присвячена народнім, просвітним та економічним справам. Часопись видаватиме луцка „Просьвіта".

ЛІҐА НАРОДІВ ПРО ПОЛОЖЕННЄ НА ВЕЛИКІЙ УКРАЇНІ.

„Русспрес" доносить з Парижа: Гиґієнічна секція Ліґо Народів оголосила звіт про положенне на Великій Україні. В Одесі смертність виносила 90 на 1.000 мешканців. В Херсоні вона осягнула число 189 на 1,000. Холєра прибрала застрашуючі розміри. Орґанізми людности до краю виснажені, що робить немохливою боротьбу проти епідемій значить перешкоджує щепленню.

З ДІЯЛЬНОСТИ ПОЛЬСЬКОГО СОЙМУ У ВАРШАВІ.

На засіданню польського сойму у Варшаві днь 4 мая, с. р. прийшло до кількo скандалів. Йосиф Бриль вдарив у лице посла Путку. Пос. Ковальчук вилаяв старшого контрольора — шпіоном, а посла Шміґеля — старим лайдаком, а один людовий посол свого противника — пруським бараном. Все те відбувалося в супроводі нечуваного крику, свисту і лайок, який не можна повторити в друку. Велике враження зробив викрик людового депутата Шміґля до правої половини сойму: „Будемо вас різати як в 1846. році, тільки з більшою акуратностю!

КЛАДУТЬ ПІДВАЛИНИ УКРАЇНСЬКОЇ СКАВТОВОЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ В АМЕРИЦІ.

НЮ ЙОРК, Н. Й., 6. червня. — В Ню Йорку уконституувалася льокальна скавтова рада. В склад тої ради увійшли: Петро Ярема, голова; Михайло Пелех, 1-ший заступник голови; Іван Федун, 2-гий заступник; Йосиф Хомів, 3-тій заст.; Теодор Гнат, 4-тий заст.; Іван Марушевич, 5-тий заст.; Филип Матлай, скарбник; Андрій Свитак, рекордовий секретар; Іван Добрянський, фінанс. секретар, о. Михайіл Лисяк, капелян 1-го відділу Українських Скавтів в Ню Йорку. Живчиком Української Скавтової Орґанізації піднявся бути Петро Задорецький Скавт-Комісійонер, а орґанізаторами і управителями ґімнастичних врав, п-на Катруся Шутаківна і Богдан Каштанюк.

Завданнєм цеї льокальної скавтової ради є, дальше розвивати ідею скавтову між українською дітворою в Ню Йорку, тож надіятися треба що в коротці всі українські діти в Ню Йорку будуть кріпко зорґанізовані.

Тимсамим шляхом ступає українська дітвора в Джерзи Сіти, де вже є також відділ готов і чекає на уконституоване льокальної ради.

Також в тім напрямку робляться заходи в Бруклині і інших околичних громадах і є повна надія, що небавом всі ті льокальні Скавтові Ради, взоруючися на статутах і правилах американської скватової орґанізації, зложать з себе центральну упранву Української Скавтової Орґанізації в Злуч. Державах під назвою „Національна Скавтова Рада" яка поведе ту наймолодшу українську орґанізацію доповного розвою і слави.

ЦІКАВИЙ СУДОВИЙ ВИРОК.

В однім з більших французьких міст провадився на днях в суді розводовий процес. Муж зажадав розводу тому, що жінка перед шлюбом і довший час по шлюбі штучно укривала перед ним свої фізичні недомагання, аж недавно все вийшло на верх. М. і показалось, що вона зовсім лиса, а у ніг має зрослі пальці. Судія не узгляднив просьби мужа, заявляючи, що всякі недомагання фізичної натури у будучої жінки повинен наречений ствердити перед шлюбом.

НЕЧУВАНА ЛЯЦЬКА ПОГРОЗА.

Над вечір 17. ц. м. у домівці громадянина Луцкевича в Ковлі зявився поліціянт для стягнення судових коштів. На прошеннє писати поквітовання в українській мові поліціянт закричав: „Тутай Польска... Хцеш по украінску то заберай сєвн до сту дяблув до Украіни!... Ґдиби ти робіл так у Немцув, то напевно досталбись кулкевн в леб... Але ніц... За твоє вроґе успособене до паньства зґніеш в вевнзеню"...

ДИНАМІТОВИЙ ЗАМАХ НА ДИРЕКЦІЮ ПОЛІЦІЇ В ПЕРЕМИШЛИ І СПАЛЕННЄ ВІЙСЬКОВИХ МАҐАЗИНІВ.

„Ґаз. Пор." пише:

„Минулої ночі (з 17. на 18. мая) невислідженi на разі люде кинули около 10. год. до пивниці дирекції державної поліції австрійський ґранат. Ґранат вибух і знищив підземне забудовання будинку. В наслідок вибуху вилетіли в цілім будинку шиби з вікон. По доконанім ділі справці втікли. По великій правдоподібности ці самі люде підпали в иншій стороні міста — на Баковчицях — маґазини сіна Голера, які є власністю війська. Одного зі справців вже арештовано. Як досі сконстатовано, оба замахи остають з собою в звязку і доконано їх на тім самім тлі. — „Курієр Льв." містить цю саму новинку з коментарем: „Зловлено одного з підпалячів, Українця. Нотатка коротка, але дає чимало до думання. Брак подробиць унеможливлює видання осуду. Є такі, що вяжуть в один ланцюх факти здемольовання залізничого мосту під Стрием, убийство польського стійкового в Браткичах і вкінці ті останні два замахи. Товчком для тих злочинних вчинків має бути в тому напрямі обявляюча українська акція".

ВИКУРЮЮТЬ ПОЛЯКІВ З ГАЛИЧИНИ.

Українські селяни найшли спосіб на непрошених гостий.

Українські селяни в Галичині взялись до викурювання Поляків зі свого краю. Як доносять польські ґазети, українські селяни нищать огнем передівсім фільварки та загороди польських кольоністів.

В Нижбірку, в гусятинськім повіті, згоріла стайня з кіньми, власність ґр. Ґолуховського. В Чабарівці і Суходолі згоріли будинки польських кольоністів. В Коцюбинцях підпалено мурований млин Городицького, але мурам огонь не міг зашкодити. Остатончо у Васильківцях властитель фільварку, Куніцький, дістав лист з погрозою, щоби забрався, бо пійде з димом його фільварок і справді за два тижні згоріла його стодола зі збіжем.

І БІЛОРУСЬКА ШКОЛА В ЛЯЦЬКОМУ ЯРМІ

Як доносить білоруська ґазета „Біларускі Звон" рішенням шкільного інспекторату в Новгородку знесено викладову білоруську мову в білоруських школах.

В сім обіжнику польський інспекторат, назначений польськими окупантами, пише, щоби білоруської мови учено лише яко одного з предметів по три години тижнево, а всі прочі предмети учено .... по польськи.

УКРАЇНСЬКА ДЕПУТАЦІЯ У ПРЕЗИДЕНТА ГАРДИНГА

ВАШІНҐТОН, 7. червня. — Президент Гардинґ приняв нині на авдієнції депутацію Ліґи Американських Горожан Українського Походження, котра предложила йому протест проти польської окупації Східної Галичини Поляками.

Іменем депутації, котру представив президентови Гардинґови правний дорадник Ліґи, д. Д. Ловрі з Філаделфії, промовив др. Степан Гриневецький, лікар зі Шікаґо. Він опелював до президента яко до голови найбільшої републики в світі, щоби він ужив могучого впливу свого уряду для облекшення тяжкого положення українського народу в Галичині. Коли американський народ покаже таке саме розуміння стремлінь українського народа Галичини й Буковини до повного розвою, як він показав розуміннє для свободолюбних стремлінь других народів, то йому відплатиться вдячностю ввесь сорокміліоновий український народ. Українські змагання до свободи здержує лишень брутальна сила ворога. Американський уряд своєю інґеренцією може богато причинитися для усунення жорстокого гнету окупантів.

Президент Гардинґ подякував бесідникови „за його вимовні слова", котрі, він казав, вразили його глибоко. Опісля президент привитався з кождим членом делеґації Ліґи Американських Горожан Українського Походження.

СПРАВА НІМЕЦЬКОЇ МІЖНАРОДНЬОЇ ПОЗИЧКИ

ПАРИЖ, 7. червня. — Справу позички для Німеччини передано в руки двох банкирів, Американця Дж. П. Морґана, і сера Роберта Кіндерслі, з Банку Анґлії. Вони мають вирішити, в який спосіб Німеччина може одержати міжнародню позичку.

БАНКОВА КОМІСІЯ МОЖЕ ЗАЯВИТИСЬ ЗА ЗМЕНШЕННЄМ НІМЕЦЬКОГО ВОЄННОГО ВІДШКОДОВАННЯ

ПАРИЖ, 7. червня. — Аліянтська комісія воєнних відшкодовань заявилась нині, щоби банкова комісія розглянула, чи Німеччина може платити відшкодованнє.

Проти сього голосувала Франція, а за сею ухвалою заявилась Анґлія, Італія і Бельґія.

На підставі сеї постанови банкова комісія може предложити і навіть значне зменьшеннє наложених на Німеччину оплат.

Банкова комісія хоче доложити заходів для довершення діла з позичкою для Німеччини, але грозить, що покине цілу ту справу, як Франція буде вести безупинну боротьбу проти всякої помочі Німеччині.

ФРАНЦІЯ ДАЛІ ЩЕ ВІДҐРОЖУЄТЬСЯ НІМЕЧЧИНІ

ПАРИЖ, 8. червня. — Французький премієр Пуанкаре заявив нині перед комісією заграничних справ сенату, що Франція приготовила всі пляни і вона готова кождої хвилі сама на власну руку наложити кари на Німеччину, якби аліянтська комісія воєнних відшкодовань прийшла до переконання, що Німеччина не хоче виконати своїх зобовязань.

КОМІСАР КРАССІН ДО АНҐЛІЙСЬКОГО АРХИЕПИСКОПА

ЛОНДОН, 7. червня. — Большевицький комісар торговлі Леонід Крассін вислав до анґлійського архиепископа з Кентерборі відповідь советського правительства на протести християнських церков Великої Британії проти нападу на російську церкву в особі російського патріярха д-ра Тихона.

У відповіді комісар Крассін заперечує, начеб в Росії був якийнебудь напад на церкву. Він каже, що проти Тихона і других духовників переведено правні доходження з причини їх спротиву советським розпорядкам на забір церковних річий для ратовання життя міліонів людий. Він зазначує, що велика більшість російського духовенства тримає з большевиками у справі забору церковних дороготінностий.

Далі він каже, що ті, що протестують проти вязнення російського духовенства, не підносили свого голосу тоді, як Росія буал бльокадована, та що большевики вважають, що сей протест вийшов від малої части, і є звернений проти дійсних інтересів народу та елементарних вимог людскости.

На се знова відповів архиепископ з Кентерборі, що він має відомости з першої руки, і домагається, аби большевики дали йому дозвіл вислати в Росію комісію для розсліду сеї справи.

ЛЕНІН ВІДХОДИТЬ В ТІНЬ І ШУКАЄ ПРЕСТОЛОНАСЛІДНИКА

МОСКВА, столиця Московщини, 7. червня. — Вісти про стан здоровля Леніна є часто зовсім суперечні. Одні подають, що він не є тяжко хорий; інші знова доносять, що він хорий безвихідно.

В усякому разі ізза сеї недуги Ленін мусить усунутись від правительства і загалом від громадського життя на довший час.

Отже ізза сеї тяжкої недуги Ленін мусить пійти на якийсь час, а власне на час найбільшої кризи в Росії, в тінь і в забуттє.

Перед відіздом на відпочинок Ленін подав двох кандидатів на свого наслідника, а саме, А. І. Рикова і А. В. Цюрупу. Один з них мав би виконувати обовязки голови большевицьких комісарів вчасі Ленінової недуги.

Кромі того подають ще й інших кандидатів, іменно Кароля Радека і Н. І. Бухаріна.

ВАТИКАН І ДОПОМОГА ГОЛОДУЮЧИМ НА УКРАЇНІ

ЛЬВІВ, 21. мая. — З Риму виїздить на радянську Україну через Одесу делеґація від Ватикану, зложена з 8 членів. Метою їх поїздки є пізнати положенне голодуючої людности на Україні. Із вислідами сеї поїздки є в звязку допомога Ватикану для голодуючих.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА.	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign ond Jersey City Rates.		В Джерзи Сити і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ГАЛИЦЬКІ УКРАЇНЦІ НЕ Є ГОРОЖАНАМИ ПОЛЬЩІ

ПІД УВАГУ АМЕРИКАНСЬКИМ І КАНАДІЙСЬКИМ УКРАЇНЦЯМ.

Богато галицьких Українців в Злучених Державах стає ГОРОЖАНАМИ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ, і в Канаді ГОРОЖАНАМИ КАНАДИ.

При сій нагоді вони мають вирікатись приналежности до тої суверенної держави, до якої досі належали.

До упадку австрійської монархії вони вирікались Австрії і се було згідне з правдою, бо тоді поправді їх рідний край, Галичина, належав до Австрії.

Тепер же деякі урядовці в Америці і в Канаді ТРАКТУЮТЬ ГАЛИЦЬКИХ УКРАЇНЦІВ ЯКО ПОЛЬСЬКИХ ПІДДАНИХ, і так їх записують, коли видають їм горожанські папери.

В Злучених Державах галицькі Українці сьому противляться і тоді урядовці пишуть, що вони не польські але австрійські горожани, та що вони того горожанства зрікаються, коли приймають горожанство американське. Колиж не противляться, то пишуть їм, що вони ПОЛЬСЬКІ ПІДДАНІ і того підданства вирікаються.

В Канаді було тесаме.

Там теж при видачі канадійських горожанських паперів галицьких Українців записувано за ПОЛЬСЬКИХ ПІДДАНИХ, або таки просто за ПОЛЯКІВ (у значінню приналежности до польської держави). Щойно на протести канадійських Українців державний департамент Канади в Оттаві, відповів дня 7-го цвітня с. р., що поручив канадійським урядовцям, щоби галицьких Українців не записувано яко ПОЛЯКІВ, але яко „ГОРОЖАН ПОЛЬЩІ" з додатком в скобках „УКРАЇНЕЦЬ".

ОДНАЧЕ ВСЕ ТЕ НЕ ВІДПОВІДАЄ ПРАВДІ.

Ані те, що робиться в Злучених Державах, ані те, що робиться в Канаді, не відповідає правді.

БО УКРАЇНСЬКА ГАЛИЧИНА ТЕПЕР НЕ НАЛЕЖИТЬ АНІ ДО АВСТРІЇ, АНІ ДО ПОЛЬЩІ. І тому горожан української Галичини не можна вважати ані австрійськими ані польськими горожанами.

ВОНИ, НА ПІДСТАВІ СВОЄЇ ЗАЯВИ, Є ГОРОЖАНАМИ ЗАХІДНО-УКРАЇНСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ (ГАЛИЧИНИ), КОТРУ ПРИЗНАЄ НАСЕЛЕННЄ ТОГО КРАЮ.

Та республіка фактично істнувала на своїй території протягом 9 місяців і тепер істнує з волі усього населення краю, хотяй хвилево є перепинена в нормальному виконуванню свого суверенного праваізза війскового наїзду ворога, Польщі, котра пійшла проти сеї республіки війною.

Впрочім, міжнародні договори й акти стверджують незаперечно, ЩО УКРАЇНСЬКА ГАЛИЧИНА НЕ НАЛЕЖИТЬ АНІ ДО АВСТРІЇ АНІ ДО ПОЛЬЩІ.

Длятого, писанне, що галицькі Українці є Австріяками або поляками, є безправне і не має жадної рації.

Міжнародні договори вважають Східну Галичину за окрему державу під такою назвою, а під суверенностю аліянтів і Злучених Держав Америки. Отже, згідно з тими договорами, В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ І В КАНАДІ (А ТАКСАМО В ЦІЛОМУ СВІТІ) СЛІД ВВАЖАТИ ГАЛИЦЬКИХ УКРАЇНЦІВ — ГАЛИЦЬКИМИ ГОРОЖАНАМИ.

На сьому повинні американські і канадійські Українці опертись і ВЕСТИ НЕ ОДИН АЛЕ НАВІТЬ ТИСЯЧУ ПРАВНИХ СПОРІВ, ЯК БУДЕ ТРЕБА, щоб вибороти правне становище галицьких Українців в Злучених Державах і в Канаді, згідне з правдою і з достоїнством вільного народу.

Справа горожанства галицьких Українців виринає в Злучених Державах і в Канаді не лише з нагоди видачі горожанських паперів, але також і в многих інших правних випадках.

У всіх тих випадках слід галицьким Українцям в Америці і в Канаді удатись на правну дорогу, щоб добитись свого слушного права.

Для сеї мети треба Українцям в Злучених Державах і в Канаді як найскорше зорґанізувати бюра правної оборони; порозумітись разом і зачати правну оборонну акцію.

Кромі галицьких Українців тесаме повинні зробити УКРАЇНЦІ ІЗ ЗЕМЕЛЬ українських, що перед революцією належали до Росії, а потім, до України (аж до большевицького наїзду), а які Польща напала і захопила. Сей наїзд признали тільки большевики (ніким непризнані) в Ризі, 18. марта, 1921, але більше ніхто у світі. Отже правно ті землі ДО ПОЛЬЩІ НЕ НАЛЕЖАТЬ і їх горожани не є польськими АЛЕ УКРАЇНСЬКИМИ, бо такими були перед польським нападом, як се стверджує факт, що Велика Британія і Франція посилали в 1918 році на Україну своїх дипльоматичних представників.

Отже й горожани тих західних українських земель повинні удатись на правну дорогу, щоб оборонитись перед накидуванням їм чужого їм польського підданства.

Вкінці і БУКОВИНСЬКІ Українці повинні тесаме зробити ізза неправного навязування їм румунського підданства.

Не лишаймо доброї нагоди оборони прав своїх і рідного краю, але берімся до діла і доведім його до успіху!

ЧИ ВЖЕ ПОЧИНАЄТЬСЯ?

(Від власного кореспондента).

Найновійшим насильством Польщі над цілим українським народом Галичини є **стяганне державної данини.**

Я вже Вам писав, що польський сойм, щоби роздобути гроший для державного скарбу, ухвалив закон про одноразову державну данину. Як усі польські закони, так і сей закон про державну данину примінює Польща також в українській Галичині, хоч не має до сього ніякого права, бо українська Галичина не належить до земель польської держави.

Одначе Польща, бачучи, що держави антанти, які признали собі право рішити про долю Галичини, віддали сей український край в польські руки і позволяють Польщі робити в нім, що їй захочеться, — не питає, що є право а що ні, тільки господарить у Галичині, як у завойованім краю.

Так і з державною даниною. Президент Української Національної Ради др. Евген Петрушевич звернувся був у свій час до держав антанти, звертаючи їм увагу на те, що Польща хоче стягати з українського населення Галичини державну данину, та домагаючися, щоби держави антанти заборонили їй сей новий рабунок на українськім народі. Одначе держави антанти не зробили в сій справі нічого, і Польща почала рабувати український нарід Галичини, стягаючи з нього державну данину.

Я вже згадував, як ту державну данину стягається. В селі появляються польські посіпаки з жандармами і навіть війском і просто рабують усе, що в руки попаде: одіж, збіже, худобу. А при найменшім опорі бють, арештують, або й стріляють на місци.

В звязку зі стяганнєм данини польські часописи доносять про **опір українського населення.**

Так прим. згадують про те, що по цілій українській Галичині розкинено українські відозви, які закликають українське населеннє не давати державної данини. Хто з Українців дав би державну данину, тому ті відозви грозять самосудом громади.

Доносять також польські часописи, що українське селянство дійсно ставить великий опір при стяганню данини, наслідком чого приходить до конфліктів між польськими посіпаками, які стягають данину, і між українським населеннєм. Пишеться про масові арештування українських селян.

І про инші річи доносять польські часописи.

Ось на зелізничім шляху **Стрий-Болехів** вилетів у воздух великий зелізничий міст на ріці Стрию. Польські власти догадуються, що се діло українських рук, які сим способом хотіли спричинити шкоду польській державі. В сій справі ведеться слідство.

Або в **гусятинськім** повіті, де польське правительство наслало богато польських кольоністів, забудування сих кольоністів у Нижбірку, Чабарівці, Суходолі, Коцюбинцях, Васильківцях **спалено.** Хто се зробив, не знати. Польщі часописи пишуть, що се зробили українські селяни, які не хотять допустити на свою землю польських кольоністів.

Або в селі Петовій **снятинського** повіту пострілено коменданта польської жандармерії Радахонського. Доносячи про се, польська преса додає, що до хати Радохонського вкинено лист, з якого виходить, що його пострілили Українці.

Дивні річи доносить також польська преса про бувшого вояка галицько-української армії **Гринька Роса.** Сей Гринько Рос був минулого року провідником „банди" у Перемишлянщині, де палив двори польських дідичів. Два рази діставався він в руки польських жандармів ,одначе оба рази його товариші викрали його з вязниці в Бережанах. Тепер сей Гринько Рос мав явитися на Покуттю з відділом, зложеним зі ста людий, і нищить станиці польскої жандармерії. Він взиває населеннє, щоби приставало до нього і боролося за поваленнє польського панування в Галичині. Як державну владу Галичини признає Гринько Рос уряд Західно-Української Народньої Республики, себто уряд президента Української Національної Ради д-ра Евгена Петрушевича.

Я не можу знати, чи сі відомости польської преси правдиві, чи прибільшені чи може й зовсім брехливі. Бо з довголітнього досвіду знаю, що польська преса може вдарити в великий дзвін трівоги, що ось-там і там вибухнув великий український бунт, хоч би з того бунту і сліду не було, — просто на те, щоб дати нагоду польському урядови до нових насильств над українським населеннєм. Так і тепер не знати, чи висше подані відомости польської преси правдиві, чи може вони тільки значать, що польські посіпаки задумують зробити якийсь новий розбій на українськім народі і хотять мати оправданнє, ніби то вони були примушені давити „український бунт".

Та коли-б ті вісти були правдиві, то не було би се нічого дивного.

Вже три роки минає, як Польща залила українську Галичину своїм війском, і від тоді аж до нинішнього дня український нарід терпить під польським ярмом страшні муки. Нема української родини ,де польські посіпаки когось не замучили би — або на смерть або на вічне каліцтво. Нема ні одного Українця, який не потерпів би від польського ярма.

Всі сі страшні муки український нарід зносив терпеливо, сподіваючися швидко визволення з польського ярма.

Тільки один раз піднялася рука молодого Федака і вистрілила в начальника польської держави Пілсудського і львівського воєводу Грабовського, як сі два представники польської неволі на українській землі явилися в столиці Галичини, в староннім українськім Львові, щоб заманіфестувати, що Польща є паном української землі.

Та й сей вистріл Федака був більше демонстрацією ніж карою на гнобителів українського народу, бо — як відомо — він не поцілив ані Пілсудського ані Грабовського.

Словом, український нарід Галичини твердо стоїть при своїм праві на державну незалежність свого краю і сподівається, що держави антанти, які обіцяли йому здійсненнє свого права, додержать свого слова і викинуть Польщу з Галичини.

Та коли-б висше подані відомости були правдиві, то се значило би, що український нарід уже починає тратити терпеливість і починає сам розправлятися з польськими катами.

З огляду на се, що держави антанти доси спокійно дивилися на всі злочини Польщі в Галичині, — не було би се нічого дивного.

Очевидно, хоч нема Українця, який не горів би жаждою пімсти на польських катах і не хотів би як найшвидше викинути їх з рідної землі, — то така боротьба проти польських катів являється дуже важкою задачею. Хоч українська справа справедлива, а Поляки, се розбійники, які напали на українську землю, одначе сили в такій боротьбі нерівні. Проти чотирох міліонів українського народу Галичини стоїть ціла Польща, в якій є над двацять міліонів польського населення, а все те населеннє знаходиться під впливом польських провідників, які показують йому як ціль пануваннє над українськими землями й українським народом. При тім Польща має всі новочасні засоби боротьби, які може кинути проти Українців.

Словом, боротьба важка і нерівна. І треба дуже доброї орґанізації, дуже великої моральної сили і дуже великої жертвенности, щоб ту боротьбу виграти.

Розуміється, лякатися й попадати в зневіру нема чого. Адже мала Ірляндія побідила таку велику й могучу світову імперію як Анґлія. Чому-ж український нарід не мав би побідити Польщі?!

Але коли мусіти?мемо піти на такий шлях боротьби, то ждуть нас великі жертви, заки осягнемо нашу ціль. Се треба собі ясно представити, щоб відповідно до такої боротьби приготовитися.

Прага, 14. мая, 1922.

Др. Михайло Лозинський.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

В. С., Филаделфія, Па. — Вибачте, але в нас нема охоти розвязувати польські загадки. З образків, що прислали, самі бачите фотографію ріжкатого патрона ляхів, нагайку, міх і другі знаряди мук, які їх ждуть у їхнього „лисого батька". А на букву „п" започинається: Польща, пекло, Пілсудскі Петля, Падеревскі, і т. д. — **самі добрі річи.** Показується, Польща посідає пеха при „п".

С. Н., Стеффордвил, Конн. — Це могло би придатись хиба до календаря. Як що члени ухвалять видати календар, то прошу тоді прислати ту фотографію.

Гр. В., Перт Амбой, Н. Дж. — Ми стрінулися вже з неодним Поляком, який вернувся назад до Америки. Ще ані оден не похвалив тамошніх порядків. Кождий говорить про Польщу як про банкрота і недотепу. Критикують не тільки сам уряд, але цілу польську суспільність.

БУКОВИНСЬКА УКРАЇНА.

Українська народня орґанізація. — Доповняючі вибори. — Под..кова система.

Як доносить черновецьке „Слово", буковинські Українці спромоглися на орґанізацію, що поставила собі за задачу згуртувати український народ на Буковині в одну сильну громаду для успішної оборони своїх національних прав. Дня 30. квітня ц. р. зійшлися в Чернівцях відпоручники всіх верств українського народу на Буковині на нараду, на якій др. В. Дутчак виголосив реферат про потребу орґанізації.

Референт ствердив, що Українці, які найшлися під владою Румунії, не мають ніякого представництва на зверх. Через те діються їм безмежні кривди на усіх ділянках культурного і політичного життя. Обовязком нової орґанізації буде заступати український загал перед румунським урядом і боронити прав трудової маси українського народу.

Щоб зєднати усі політичні напрямки до спільної роботи, українська народня орґанізація виладила спільну програму. На першім місци стоїть спарва національно-культурної автономії для українського народу під румунською владою, а іменно:

а) Привернення всіх прав української мови по державних і автономічних урядах.

б) Привернення стану посідання у шкільництві, народнім і середнім, і прав на університеті, як також забезпечення дальшого розвою шкільництва.

в) Націоналізація і автономізація української православної церкви.

Дальше домагається українська народня орґанізація знесення політичного гнету з боку теперішної управи, а іменно: а) скасування виїмкового стану і привернення горожанських прав; б) свободи зборів і преси, знесення цензури; в) привернення льокальної автономії для громад і повітів.

В економічній области домагається: а) справедливого переведення аґрарної реформи в користь українського селянства з тим, щоб в українських сторонах вивлащена земля припала виключно Українцям; б) забезпечення українських кредитових і кооперативних інституцій та уможливлення самостійної діяльности „Селянської Каси".

Головна управа орґанізації находиться в Чернівцях, їй підлягають повітові управи і місцеві управи по селах. Раз в рік відбувається головний зїзд делеґатів. Орґаном орґанізації є тижневник „Слово". На покриття видатків, звязаних з орґанізацією, кождий член платить народню данину, що найменше 12 левів річно.

В днях 28. і 29. ц. м. відбудуться на Буковині в трьох округах доповняючі вибори до румунського парляменту (до камери, зглядно сенату), бо „вибрані" тут при останніх виборах міністри вибрані також в инших округах в Румунії, отже зрекилс ямандатів на Буковині. І так мають українські виборці повітів Кіцмань і Заставна вибирати сенатора, а з повіту Вижниця посла. З огляду на незмінене вороже становище правительства супроти українського народу на Буковині, чого доказом переведення останніх виборів, безперестанні переслідування і трактування Українців не як рівноправного народу, але зукраїнізованих Румунів, рішила Українська Народня Орґанізація, що український нарід не може брати участи в цих доповняючих виборах. Це рішення буде вказівкою для цілого краю.

Відношення румунського уряду до Буковини взагалі вказує також податкова статистика. За десять місяців сплатила Буковина титулом ріжних податків, належитостий і за монополі разом 258 і пів міліона левів. Значно більша і багатша Бесарабія заплатила в тім самім часі лише 244 міліони, отже 34 і пів міл. менше як Буковина.

Навіть Семигород і реґат (давне румунське королівство) заплатили відносно до просторів землі і числа людности менше, як бідна, маленька Буковина. Це спеціяльна ласка для краю, заселеного „зукраїнізованими Румунами", що в додатку привикли платити точно податки.

(„Гр. Вістник").

ПОКЛИК З КРАЮ.

СОЮЗ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ У ЛЬВОВІ.

Заосмотрення наших інвалідів, живого доказу наших визвольних змагань і права на незалежне буття, стало питанням народної чести. Наші інваліди не є в тім щасливім положеню, — як борці народів, що мають свою державу і одержують від своєї держави заслужену і належну допомогу.

Польські власти, під котрими тепер знаходимося, не дають жадної допомоги українським інвалідам.

Тисячі інвалідів здані виключно на жертвенність нашої убогої суспільности. Треба признати, що наша суспільність іде дуже радо з допомогою і по спромозі складає жертви для своїх героїв. Та ця жертвенність не вистарчає на допомогу інвалідам по цілім краю.

Ви, Американці, добре знаєте і видите; як помагає Америка своїм борцям, своїм героям. Чи український інвалід не заслужив також на допомогу від свого народу?

Ми мусимо цілковитим інвалідам дати повне забезпечення.

Працездатним інвалідам мусимо дати можність заробковання.

Найдоцільнійшим способом прийти в поміч працездатним інвалідам то кооперативна орґанізація. В тій ціли основано на днях у Львові кооперативу „СОЮЗ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ".

Ця кооператива кладе собі за ціль силами працездатних інвалідів провадити варстати ріжного рода, саме відкрила шевську, кравецьку і шапкарську робітню у Львові, при ул. Зофії 25. Для заосмотрення наших інвалідів в штучні руки і ноги заведено робітню протез під управою фаховців.

Рівнож мається на меті в найблизшій будуччині заложення фабрики виробів кошикарських, картонових коробок. Провадити молочарські підприємства, доставу молока і масла до міст.

Мається на увазі навчання ріжного ремесла та допомога в основанню ріжних робітень. Для поширення рільної культури будуть провадитися курси рільництва, огородництва, садівництва та пасічництва. Закладати спільні оселі для інвалідів, лічниці та захисти. Провадити бюро посередництва праці для інвалідів. Відкривати свої філії і відділи по краю.

Одним словом, ця кооператива має здатним до праці інвалідам забезпечити працю, а тим самим можність істнования. Для осягнення висше наведених цілей потрібні фонди.

Союз українських інвалідів не просить жертви у громадянства, а звертається з зазивом до всіх, кому на серци доля наших героїв, вступати в члени Союза. Союз інвалідів є переконаний, що ціла наша суспільність і кождий свідомий громадянин стане членом Союза. Не буде рівнож ані одного товариства, кооперативи, читальні, церкви, котрі не стали би членами Союза.

Щоби дати спромогу кождому стати членом Союза означено оден уділ у висоті 1000 марок п. і 100 мп. вписового. Кождий має право зложити більше уділів, які остаються його власністє і може кождої хвилі такий уділ виповісти і зажадати звороту.

Така кооператива має певну у нас будучність і з одної сторони дасть працю інвалідам, а з другої тим, що вложать свої уділи, принесе гарний і певний дохід.

Цю кооперативу заложено на чеський взір. Хоч в Чехії помагає своїм інвалідам держава — то кромі того заложено інвалідські кооперативи, котрі мають ріжні фабрики, банки і т. д. і дають працю інвалідам, а уділовцям гарні дівіденди. В Чехії заложено ті кооперативи з ініціятиви американських Чехів. Союз інвалідів є переконаний, що й американські Українці, котрі мають в Америці нагоду бачити, що лиш промисл може дати свобідне життя, підуть нам на зустріч і в спільним інтересі кождий американський Українець приступить по спромозі з найбільшим числом уділів, котрі послужать добрій справі і йому принесуть гарний дохід. Коли збереться достаточне число уділів то зараз приступимо до відкриття більших фабрик і банку.

Даймо працю нашим героям. Наша народня честь наказує нам прийти їм з такою допомогою, щоби вони не проклинали свого окалічіння через ціле життя. Український інвалід не сміє з витягненою рукою тинятись і просити милостині.

Ми є переконані, що кождий свідомий американський Українець піде на зустріч рідному промислови, сам вступить в члени і ще кількох приєднає.

До всіх американсько-українських товариств і комітетів звертаємося з горячим зазивом, щоби самі приступили з уділами і потворили у себе комісії для приєднування уділовців.

Вступаймо всі в члени Союза, а через то дамо працю нашим інвалідам, а Ваші гроші принесуть Вам дохід.

Уділи і вписове з рівночасним поданнєм точної адреси, щоби кождому можна було вислати уділову книжочку, належить посилати: до десять долярів в листах рекомандованих на адресу: Союз українських інвалідів, кооператива у Львові, вул. Руська ч. 3.

Більші суми чеком через Краєвий Союз Кредитовий у Львові, Ринок 10. для Союза українських інвалідів.

Львів, дня 26. квітня, 1922 р.

НАДЗІРНА РАДА „СОЮЗА УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ" КООПЕРАТИВИ З ОБМЕЖЕНОЮ ПОРУКОЮ У ЛЬВОВІ:

Мирон Тарнавський, Зенон Лукавецький, др. Іван Куровець, Марія Білецька, Ев. Коновалець, др. Бариляк, С. Український.

УПРАВА СОЮЗА ІНВАЛІДІВ:

Зиновій Пеленський, Дм. Конюх, др. Ст. Біляк, Осип Сідельник.

ОБНОВА „ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВОГО ВІСТНИКА".

„Літературно-Науковий Вістник" почав знову появлятися у Львові. Має тут свої гарні традиції. Через 9 літ, починаючи з 1898 р., був він у Львові огнищем, довкруги якого скупчувалися майже всі українські літературні сили. Душею журналу був пок. Франко. Руку його видно було в кождій книжці ЛНВ. Після перенесення журналу до Київа в 1907 р. поволі ЛНВ. почав затрачувати свою маркантну фізіономію; мимо сього, що друкувалися там твори корифеїв нашої літератури: Коцюбинського, Кобилянської, Лесі Українки. Винниченка Олеся, Чупринки і т. д. Не було Франка, який вмів підловити і унагляднити всі яркійкійші події в нашому національному життю, залишаючи у відповідній тіни все припадкове, несутеве, який вмів піддержувати чуткий контакт журналу з европейськими літературами. Київський ЛНВ. був радше архивом творів нової літератури.

В 1914 р. на семім випуску ЛНВ. перестав виходити. На українське слово впала в останнє лапа царського режиму. Воскрес ЛНВ. щойно в 1917 р. і виходив до 1919 р., в якому появилося чотири випуски під ред. О. Салівського.

По трьох літах переви обновлено видання у Львові.

Начальним редакотором ЛНВ. **д-р Д. Донцов.** Чи зуміє автор „Підстав нашої політики" згуртувати біля ЛНВ. розбиті на Х. ворогуючих таборів літературні сили, — покаже будучина.

Перший випуск журналу представляється цікаво.

Перше всього відрадна поява: заговорили **Стефаник і Черемшина.** Тема оповідання одного й другого новий в їх творчости: війна. Головно малюнок Стефаника робить могутне вражінне. Оповідання **К. Гриневичевої** „Параска Гоголь" — фраґмент з еміґраційної традиції. Написане з темпераментом, гідно доструюється до двох перших.

З оригінальних поезій замітний вірш **Стаха** „Жайворон" і **Бабія** „На селі". Зразковий переклад одного з гимнів Вергарна (пер. О. Луцький) і вірша Жана Мореаса „Ноктюрн" (пер. О. Луцький) і вірша Жана Мореаса „Ноктюрн" (пер. М. Вороний).

Зі статий в першій мірі звертає на себе увагу глибоко продумана стаття **Донцова** про Лесю Українку. В бібліоґрафії зрецензовано М. Грушевського „Хмельниччини в розцвіті (1648—50), М. Капустянського „Похід української армії на Київ-Одесу в 1919 р. В Липинського „Україна на переломі" (1657—59), Бирчака „Літературні стремління Підкарпатської Руси", Таранушенка книжку „Про хатнє будівництво" і д-ра Папейка „Зединені Держави Східної Европи".

В підборі творів і статтей видно вперту боєву індивідуальність начального редактора. Його стаття про Лесю Українку доповнюється перекладом з французького статті д-ра Тальона про ризико і трома політичними статтями.

У вступній статті пишеться: „Ми не визнаємо ні „традиції" 1654 р., ні „традиції" 1657 р. Ні Переяслава, ні Гадяча. Не можемо дати себе звести ні до ролі Гайдамаків — знаряддя в чужих руках, ні до тої ролі, до якої так хотіли би звести Німеччину її противники: до ролі країни поетів і музиків. Не можемо бути ні пляцдармом революції, ні пляцдармом контрреволюції. Хочемо бути не обектом, але субєктом історії. По досвідах останніх літ думаємо, що маємо на те досить сили. Уважаємо, що найважнійшим є зберегти чистою нашу ідеольоґію, ясну змістом і активну волею, та ще — незнаючу сумнівів віру. Коли цю ідеольоґію стратимо, найбільш героїчні зусилля нації пятнуватимуться тавром бандитизму. Коли її збережемо — здобудемо все. Будуємо нашу програму не на нині, ані на завтра, лише на ряд років. Числимося не з хвилевим укладом сил, лише з тенденцією їх розвою. Віримо, що ся тенденція є за нами, а не проти нас".

До редакційного комітету ЛНВ належать: **М. Галущинський, В. Гнатюк, В. Дорошенко, Ю. Павликовський, І. Раковський і В. Целевич.** Можна надіятися, що обновлений журнал найде якнайширший круг читачів і співробітників.

(„Гр. Вістник"). М. С.

ГОНІМ ЛЯХІВ!

Гей там у краю, у ріднім краю
Ляшня панує, гуляє;
А наш нарід, нарід убогий
У біді та нужді пропадає.

Заперті школи, церкви сумують
Без рідного там слова;
Ляхи катують там бідні люди,
Хоть плач та ридай до Бога.

Ниви забрали від нас ті рідні,
Що сіяли їх наші руки;
Нас розігнали у світ за очі,
Так роблять нам польські дуки.

І нашим цвітом тюрми забили,
І цвіт той постійно там вимирає;
Ляшня буяє, ляшня ґуляє,
А нарід плаче та ридає.

Закутий нарід у ярмі плаче,
І нема що кому казати,
Чей же не дамо, орли, соколи,
Вітчині в ярмі пропадати.

Виточім списи, острім кинжали,
Доки лях на наших плечах буде,
І по козацьки привитаймо ляха,
Бо ми є вільні люди.

Хай світ узнає, що ми не раби,
Спини не будемо ніколи гнути,
Проженім ляха аж за Сян ріку,
Не пора, щоб пили нас ляхи-трути.

На ляхів ідім, усі як один!
Ми нащадки козацькі, нам то знати!
Хай буде конець ляшні між нами,
Давно їх пора прогнати!

Прот. П. Божик.

Виннипеґ, Ман., Канада, 30. мая, 1922.

АНГЛІЙЦІ ВІДБУДОВУЮТЬ МОСКВУ.

Московський „совдеп" заключив договір з двома анґлійськими фірмами, на основі якого видано їм в аренду розвалені й недостроєні доми в Москві. Фірми зобовязались направити доми, а за те мають право експльоатувати їх протягом 50 літ. Після сього часу сі доми переходять знов на власність „совдепу".

ГРОМАДСЬКИЙ УРЯД І ШИНОК У ОДНІЙ ХАТІ.

Правдива ляцька „культура" не може обійтися без горівки. Наш народ не позабув ще ті часи, коли горальня і коршма були „культурними" станицями Польщі у Галичині. „Сьвєнта карчма" то було боєве гасло польских шляґунів за часів Австрії. За панщини горівка була найважніщим жерелом доходу для польських галапасів на українських землях.

Це саме бачимо подекуди і тепер. Дармо голосять Ляхи, що їх держава демократична. Це тільки для зовнішнього світа. У своїм нутрі Польща це край „панів", де від жидівського водоноса аж до „ясновельможних" усьо дихає хоробливим подихом шляхотчини. Стара грішниця тільки перезвалася другим іменем, але позістала тота сама чорна, лукава душа.

Як примір хай послужить отсе: У селі Волощина, підгаєцького повіту, призначили ляхи війтом Т. Барткова — вигідного собі чоловіка. А він, розуміючи духа своїх наставників, розпочав „культурну місію" Польщі тим, що злучив громадський уряд із шинком.

На однім боці хати урядує війт, а на другім, за шинквасом жидівка. Яка вигода! Ідеш до війта — вступиш на чарку, чи дві. Виходиш, то не потребуєш далеко трудити пана начальника. Тільки через поріг переступити. А найчастійше то і ціле діло залагодиш у шинку.

Про це тільки і мріють ляхи, щоби по давньому роспоїти український народ. Запитий чоловік не дбає, хоть і до смерти ходити у ярмі. Горівка це найпевніщий середник для темноти і її посерстри, неволі.

Проте завданнєм свідомих людий у краю є подбати, щоби не допустити до плянового заведення пиянства через Польщу.

Цілковита тверезість принесе усім освіту, а із нею таке бажаннє волі, що не дасть себе Українець скувати нікому ніколи!

Петро Сокира.

Вячеслав Будзиновський.

НЕРОЗЛУЧНІ

НА ЗАПОРОЖУ.

Оповіданне з другої половини 17-сотих років.

(Продовження).

(21)

— Недалеко хутора Батюка напали на мене в сні три Татари. Звязавши мене, два пішли разом з отсим карим, якого мені дарував Батюк, до Батюкового хутора. Один Татарин лишився пильнувати мене. На моє щастє приблудив до нас Сірко і поваливши мого сторожа, дав мені змогу втечи. Тоді я побачив, що Татарин, що тепер лежить там застрілений, втікає з якоюсь бранкою. Я пустився за ним, перестрів його і засів тут. Кінець знаєш. Тепер лишу тебе тут. Сам піду розглянутися за другим Татарином. Ти добрий стрілець. Возьми сю рушницю, піди в гору і засядь в кущах коло броду. Там, де лежить убитий мною Татарин. Як надїде його товариш, то рушниця увільнить тебе від него. Як би ніхто не надїхав з твоїх в погони за Татарином, а я, борони Боже, не вернув, то вертай сама. Не зблудиш, як поїдеш долі рікою аж до спаленого моста. Звідтам повернеш ід западови. Тропа, яку полишили коні ваші і мій, ще буде цілком виразна. Коні лишаю оба. Як я не прийду, возьми з собою. Сего карого віддаш Батюкови.

По сих словах Василь щез за кущами. Квапився потерпаючи, що надїде погоня і він зійдеся око в око з Батюком, може й з самим Петром. Не хотів тепер стрінутися з жадним з них. Як перше, так і тепер переплив ріку в тім самім місци і пішов до свого коня.

Найважнійшою для него річию було тепер дізнатися, що сталося з Нділем і з чурою Селіма. Василь став жалувати, що лишив Селімового сина живого під собакою. Міг надійти хто від Батюків, увільнити його від пса, і тоді Татарин, щоби ратувати себе, виспіває, хто такий був спільником татарських розбійників, що у Запорожців викрадають дівчата, та ще й самі підмовляють до сего Татар. Щоби в такім случаю обезсилити се, що спійманий Аділь вищебетав би, Василь вже для Марти вигадав напад Татар на него. Се, що Аділь, чи чура виявили би Батюкови, здебільша зійшлось би з тим, що Василь розповів Марті. О скілько їх оповіданнє не сходилось би з тим, що він сказав, Батюк пояснював би собі ріжницю тим, що Татарин, щоби спасти своє життє, троха бреше. Тепер Василь міркував так:

— Селім мав зійтися з сином і чурою, очивидно десь на шляху від долішного Міуса до одної зі своїх криївок. Чура, розставшися з Селімом їхав так, що не міг мати иншої цілі, як вернути на місце, де зразу ми були всі чотири в купі де я лишився з Аділем. Супроти того, що я, знаючи одну їх криївку, ставсь для них небезпечний, вони оба мають мене спрятати і оба поїхати Селімови на зустріч... Можливе, що Аділя загризла собака, або прийшов хто від Батюків і забрав його. В такім случаю чура, не знайшовши його, або також впаде в руки челяди Батюка, або спасеся і поїде на зустріч свому панови. Сяк чи так, як лише один з них спасеся, то схоче зійтися з Селімом. Як поїду долі рікою аж до шляху, що іде від сходу ід западови і як зверну на той шлях, то мушу з ними зійтися.

Сів на коня і пустився долі рікою. Доїхавши до шляху, де була мала оселя, став питати, чи не надїхали від заходу два Татари, або й лише один. Кождий запитаний відповідав, що ні, бо як би хто чужий надїхав, то всі бачили би його. В сій оселі Василь переночував. На другий день в ранці пустився в дальшу дорогу. До місця, де лишив був Татарина під Сірком, наближався обережно. Рушив сміло вперед аж тоді, коли почув краканнє стада ворон. Коли підїхав близше, ворони з великим криком злетіли в гору. Вони пирували, а він їх сполошив. Пирували над двома трупами... Василеви упав камінь з серця. Свідків його спілки з Татарами вже не було в живих.

• • •

Коли Петро пробудився рано, побачив ліжко Василя порожне. Тепер нагадав собі, що Василь вибирався до полковника.

— Може він рішився зробити мені несподіванку і поїхав до полковника свататі Марту?

Коли до трех днів Василь не вернув, Петро вибрався до Батюків. З цікавости вступив по дорозі до полковника і дуже здивувався, що Вансиль там цілком не був. Разом з ним поїхали до Батюка також полковник і Марта. Ще більше було здивуваннє Петра і Чмелів, коли їм сказали, що Василь був у них та звідтам подався просто до Сечи.

— То не може бути! — замітив Чміль. — Поїхав, не розпращавшися з нами, ані з Петром?!

— Я також не вірю. Химерний він був, що правда... Але таке?...

Всі похитували головами... Марта зітхнула і, бачучи, що Параня завзято радить щось з Петром, вхопила миску за Параню побігла по мід до пасіки. Їй на силу тислися слези до очий. Боялася, що розплачеся при всіх. Побігла до пасіки, щоби виручити Параню і затаїти свій біль.

Довго, довго ждали на неї.

— Може там де сіла, тай нишком плаче? — шепнула Параня до Петра. — Вона його так любить... Піду до неї.

Параня побігла до пасіки, та по часі вернула задихана, бліда.

— Миска лежала на стежці перед пасікою. Марти в пасіці не було. Казав дід. Я побігла дальше за посіку, шукала, кликала... нігде ні сліду!

Тепер всі побігли і всі вернули з нічим.

— Маєте що з неї, — спитав Батюк — хустину, або що инше? Сірко знайде її.

Батюк вийшов з хати, свиснув і став кликати Сірка. Сірко не показувався. Не було також двох других псів. Батюк вийшов за обійстє, в степ. Свистав і кликав. Нарешті надбіг Сірко, за ним два його товариші. Писок Сірка був червоний. Батюк погладив морду.

— Кров!... може Марти? — шепнув до Петра так, щоби полковник не чув.

— Де ти був? — звернувся до Сірка, котрий заскавулів і рвався назад туди, звідки прийшов.

— Берім рушниці і ходім за псом!

Пес завів їх на місце, де Василь лишив був його з Татарином. В траві лежали два трупи, оба з перегриженими горлами.

Оба Татари погибли від зубів Сірка. Собака довго не відступала від Аділя, ждучи, аж хтось зявиться з хати. Але в хаті ніхто не чув його дзявкання, бо було задалеко. Нарешті почув, що хтось наближаєся. Був то чура Селіма. На нещастє обох він, побачивши сина свого пана під псом, замахнувся на неї шаблюю. Пес в ту же мить прогриз горло свому полоненому і скочив на чуру так, що й сей повалився на землю під пса. Сірко лежав тепер на другім Татарині так само терпеливо, як натамтім, аж доки не почув, що його кличуть. Розгриз і чурі горло та побіг до хати.

Ніхто не знав, що то за люди і за чим вони сюди прийшли. Побита трава і сліди показували, що тут було більше людий і коний. Кождий ставив собі питаннє, чи і Марта була тут. Кождому насувалася також гадка, що Татари зайшли під пасіку, вхопили Марту і заволікли її сюди. Двох загриз Сірко, прочі втікли з дівчиною.

Дали Сіркови понюхати хустину Марти і казали шукати по земли. Пес нюхтив, бігав, але все вертав до свого пана і сідав коло него.

— Тут вона не була, — сказав Батюк — або, як була, то її нога не доторкалася землі. Вертаймо до хати і там наведім собаку на перший слід Марти!

Сіркови казали понюхати ще раз хустину, опісля поріг хати. Він нюхав, нюхав і пустився просто в сторону пасіки. Не доходячи до самої пасіки, станув на стежці. Крутився, нюхав, вернув до хати, знов побіг до пасіки, знов задержався на тімсамім місци і знов завертав.

— Марта в пасіці цілком не була, бо пес до пасіки не іде — сказав Батюк. — В сім місци взяв її хтось на руки, або посадив на коня... Закличте чабана Грицька!... Він найліпше з нас всіх віднаходить тропу... Сірко знаходить її носом, Грецько очима.

Грицько прийшов і коли вислухав в чім діло, та що в сім місци Сірко стратив слід, став призиратися стежці і корчам коло стежки.

— Хтось був тут в корчах. Гляньте! Розгортав галузє... воно ще не стулилося до купи. Деякі галузки обломані... пообчімхуване листє лежить і в корчах і на стежці... Сірко, сюди!

Втягнув Сірка в корчі і показав йому землю столочену коло відземка. Сірко нюхав, нюхав і пішов корчами поза пасіку. Станув в місци, де трава і корчі були сильно вимняті і столочені. Там лежала також пола з жупана Марти, та ліві рукави жупана і сорочки.

— Дивіть! — промовив чабан. — Тут стояли коні. Лишили по собі памятку. Зараз знайдемо відтиски копит. Мабуть тут сів на коня той, за котрого слідом ішов сірко. Бачите, Сірко стратив слід. Слід Марти собака стратила там при стежці. Отже виходить на таке: Хтось засів був в кущах при стежці перед пасікою. Коли Марта ішла до пасіки, він вхопив її на руки. Ось чому Сірко там втратив її слід. Відтам сюди він ішов пішки. Тут сів на коня. Відси Сірко міг би вести нас за тропою коня. Але се непотрібне, бо відтиски копит дуже виразні. Обійдемося без собаки. Тут були чотири коні.

За слідами коний всі вийшли на беріг байрака. Грицько почіхався в потилицю.

— Тут таки потрібний пес. Мурава така, що й ковані копита не полишили слідів.

— По коні! — крикнув полковник. — А ти, Грицю, іди з Сірком за тропою.

Гриць показав собаці сліди копит. Сірко пустився вперед, Грицько за ним. Всі прочі вернули до хати, покульбачили коні і пустилися в степ, за Грицьком. Було їх шість. Полковник, Батюк, Петро і три чабани. Три перші мали під собою расові, скороногі коні Батюка.

— Чого стоїш?! — спитали Грицька, наздігнавши його.

— Жду на вас. Буде закрутанина. Тут розділилися. Від сего місця одна пара коний пішла просто ід сходови, друга відстала і скрутила ід півднеfви.

— Не гайнуймо часу! — промовив полковник — вони вже й так сильно випередили нас. Лише наші коні дають мені надію, що здоженемо. Я гадаю, що ся тропа просто ід сходови заведе нас до Марти. Злодій мабуть хоче пробратися на той бік Міуса. Видко, не знає, що міст спалений. Буде мусів звернути на північ, щоби горі рікою дібратися до броду. Але і сеї другої тропи не можемо легковажити. Поділімся на три части. Щоби надолужити втрату часу, я і Петро перетнемо йому дорогу, прямуючи просто до броду. Злодій певно заверне від моста тамтуди. Два чабани з Сірком підуть за отсею тропою. Вона песно веде до моста. Батюк з одним чабаном за слідами на південь. Чи перша пара коний заверне на брід, чи може також звернеся на південь, щоби назад зійтися з другою парою, все попаде в два огні. В першім случаю між мене і чабанів, в другім між чабанів і Батюка.

Плян полковника всі узнали за слушний. Поділилися на три пари і пустилися, кожда в свою дорогу. Коні під Петром і полковником, коні „з пекла родом" несли їх так, що вони станули над бродом ще заки чабани зробили половину своєї, о много коротшої дороги. Петро скочив з коня і побіг до води, придивитися, чи нема свіжих слідів.

— Нещастє! — крикнув. — Таки випередили нас. Хиба мав коні ще ліпші, ніж наші. Одинока надія, що будуть в ночи десь відпочивати. Але як потемки не втратити тропи? Будемо мусіли ждати тут, аж чабани надїдуть з Сірком. Пес і в ночи поведе нас за тропою.

— Я не жду, їду дальше! — вихопився з грудий полковника крик розпуки.

— Не поїдете дальше! Видихаєтеся тут і вернете домів! — залунав від того боку ріки, з високого берега дівочий голос.

— Се голос моєї дитини?... Марто! Марто!... Се ти? — Я, я!... Жива, вільна і здорова... Лише в сім місци не годна зійти до вас... Беріг дуже стрімкий... Ходіть до мене, на сей бік! Ніякої небезпеки нема, бо злодій, що вхопив мене, вже не жиє. Убив його Василь.

Оба пішли на той бік. Марта зійшла до них і стала разповідати. Всі троє сіли коло броду, вижидаючи чабанів з Сірком. Коли від Марти почули, що спас її Василь, гадали, що й він надійде, та буде вертати разом з ними. Марта розповіла все, що знала про свою пригоду. Товариство рішилося переночувати тут коло броду, лише троха глубше в лісі. Одного чабана полковник вислав до дому на кони Селіма, повідомити полковникову і Батюківну, що згуба знайшлася.

Батюк, що з одним чабаном їхав за другою тропою, на превелике своє диво обїхав власний хутір і в дуже короткім часі заїхав над байрак за хутором. Побачив те саме, що вже раз видів, заки вирушили в похід: два трупи.

(Дальше буде).

РЕЛІҐІЇ І ЦЕРКВИ В АМЕРИЦІ.

Від самого заснування Злучених Держав в Америці було дозволено ісповідувати яку хто хоче релігію і молитися Богу так як кому любо. Державної церкви тут не було і нема і ще конституція Злучених Держав постановила, що Конґрес не сміє ні настановляти ніякої релігії ні забороняти.

Та свобода релігійної віри мала два наслідки. Найсамперед той, що в Америці є більше ріжних церков — релігійних організацій і громад — як в инших краях. Так як до ніякої релігії нема примусус і ніяка церква не має особливої протекції з боку правительства, то й кожда людина могла свобідно з неї вийти, перейти до другої або й заснувати нову, краще відповідаючу її релігійній вірі і поглядам. З другого боку, та релігійна свобода причинилась до того, що церковні люде в Америці на загал більш зацікавлені в своїй релігії і більш діяльні в своїй церкві. Просто тому, що до церкви належить не кождий, хто лиш родився, однаково чи потім хоче чи не хоче належати, здебільша лиш ті, що з такої чи иншої причини добровільно приступили.

В Америці тепер налічують поверх двіста ріжних релігійних віроісповідань (деномінацій), та богато їх так мало відріжняється одно від одного, що не можна їх лічити за окремі віри чи церкви. Лютеране, наприклад, поділені на вісімнайцять окремих церковних орґанізацій, та все те одна лютеранська церква. Баптисти належать до чотирнайцяти ріжних гуртів, а відміни в їх вірі дуже невеликі. Так само усіх Презбитеріян треба лічити як одну церкву і усіх Методистів так само. Взагалі усіх церков, значить громад обєднаних спільностю віри, — християнських і не-християнських — в Америці є яких пятьдесять.

Церковні статистики показують, що всі церкви мають яких 45 міліонів членів. З того більша половина, а саме 24 міліони з половиною осіб належить до католицької церкви. Та з того не виходить, що більшість населення Америки католики. На ділі протестантів богато більше. Католики мають 22.500 священиків і 17.500 церковних будинків, тоді як протестантських проповідників є звиш 170.000 і церковних будинків 113,000. Але ріжниця в тім, що католицька церква инакше обличує своїх членів, а инакше протестантські церкви. Католицька церква вважає за католиків всіх, хто лиш охрестився по католицькому обряду, тоді як протестантські лічать лиш своїх дорослих членів.

Окрім католицької церкви шість протестантських має більш як по міліонови членів, а саме: Баптисти 8,000,000, Методисти, 8,000,000, Лютеране 2,500.000. Пресбитеріяне 2,300,000, Ученики Христа 1,500,000, Епіскопали 1,100,000. Три має по більш як пів міліона віруючих: Конґреґаціоналісти 800,000, Мормони 600,000 і Реформована Церква 510,000. Окрім того ще вісім протестантських церков має більш як по сто тисяч членів.

Відоме „Товариство Приятелів" (квейкри) має в Америці 117,000 членів Менонітів, що не вірять в хрещення дітей і противляться війні і всякому насильству, є 82.000; Меноніти почали еміґрувати в Америку ще в 1640-ім році і їх церква є одною з найстарших в Злучених Державах. В Масачусетс досить поширена церква Унітарів з 71,000 членів, котрі вірять, що Бог є одна особа, а не три, і що Ісус Христос був чоловік, а не Бог. Також в східних стейтах мають яких 60,000 членів Універсалісти, котрі вірять, що кожда людина мусить бути спасена. Як сказано, є ще богато инших церков. Мало не всі віри і таки всі важнійші привезено сюди з Европи і здебільша привезли їх та поширили іміґранти, що втікали з за моря від релігійних переслідувань.

Жидівські церкви мають лиш 357,000 членів, хоч звиш три міліони жидів живе в Злучених Державах. Але велика більшість їх не є членами жидівських релігійних конґреґацій, хоч і святкують свої празники і ходять молитися в синагогу.

МІТИНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Товариство Запорожська Січ, від. 367 У. Н. Союза повідомляє, що піврічний мітинґ товариства відбудеться о 7.30 годині веч. у второк, дня 13. червня, в церковній галі при 303 Гудсон евеню. На порядку нарад важні справи, а передівсім справа прапора всіх нас має інтересувати. — А. Мельник, предс.; Вас. Паньків, секр.

ЕЙТСБОРО, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 51 У. Н. Союза повідомляє, що піврічний мітинґ товариства відбудеться о 1-ій годині попол. дня 11. червня в гали А. Пробака під ч. 56 Перша ул. На порядку нарад буде контроля книжок і вибір нового уряду. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник 1 дол. — Р. Батицький, предс.; І. Іваник, секр.

ДІТРОЙТ, МИШ. Тов. Подільська Січ, від. 141 У. Н. Союза повідомляє, що піврічний мітинґ товариства відбудеться о 2-ій годині попол. в неділю дня 11. червня в парохіяльній гали під ч. 123 Клиперт евеню. На порядку нарад важна справа до полагодження і будеться приймати нових членів до У. Н. Союза за половину вступного. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник 1 дол. — Н. Стелмах, предс.; І. Ґирльовський, секр.

ЙОРКВИЛ, О. Бр. св. Стефана, від. 77 У. Н. Союза повідомляє, що надзвичайний піврічний мітинґ товариства відбудеться о 10. годині перед пол. в неділю, дня 11. червня в домі Николая аЗрічного. На порядку нарад справа календаря У. Н. Союза на 1923 рік. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник 1 дол. — П. Головід, предс.; А. Волошин, секр.

ВЕСТ ПУЛМАН, ІЛЛ. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 243 У. Н. Союза повідомляє, що піврічний мітинґ товариства відбудеться о 7.30 годині вечером в суботу, дня 10. червня в парафіяльній галі при 12205 Парнел евеню. Кождий член має явитися і заплатити свої залеглости, бо инакше буде суспендований, а контрольори мають здати рахунок піврічний. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник 1 дол. — П. Костюк, предс.; С. Микитюк, секр.

ЕЛИЗАБЕТПОРТ, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ, від. 234 У. Н. Союза повідомляє, що піврічний мітинґ товариства відбудеться о 7. годині вечером в пятницю, дня 9. червня в галі Лютвина під ч. 69 Савт Парк ул. На порядку нарад є важні справи до полагодження. Неявившийся член заплатить 50 цнт. кари, а урядник 1 дол. — К. Пілат, предс.; С. Чечель, секр.

ЯНҐСТАВН, О. Бр. св. Петра і Павла, від. 274 У. Н. Союза повідомляє, що піврічний мітинґ відбудеться о 2. годині пополудни в неділю, дня 18. червня, 1922, в гали Івана Сенедяка під ч. 1195 Салт Спрінґ Ровд. На порядку нарад відбудеться голосовання чи мають бути видані календарі на 1923 р. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник 1 дол. — М. Пірко, предс.; І. Цебряк, секр.

ВІЛКС-БЕРРІ, ПА. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 223 У. Н. Союза повідомляє, що піврічний мітинґ братства відбудеться о 1-ій годині попол. в неділю, дня 18. червня, 1922 в гали церковній під ч. 635 Норт Рівер ул. На порядку нарад буде справоздання за 6 місяців. Котрий член не явиться на той мітинґ заплатить кару 50 цнт., а урядник 1 дол. — І. Винник, предс.; Г. Ґулька, секр.

ПЕТЕРСОН, Н. ДЖ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 64 У. Н. Союза повідомляє, що надзвичайний мітинґ відбудеться о 6.30 годині вечір, в суботу, дня 10. червня під ч. 435 Минь ул. Проситься всіх членів явитись. — В. Григорчук, предс.; М. Сас, секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. Бр. св. Михаїла, від. 142 У. Н. Союза повідомляє, що піврічний мітинґ братства відбудеться о 7-ій годині вечером в суботу, дня 10. червня с. р. в гали під ч. 83 Лівінґстон стр. На порядку нарад є важні справи до полагодження і справоздание касове. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник 1 дол. — Ю. Шевчук, предс.; А. Дронжевський, секр.

ЯНҐСТАВН, О. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 230 У. Н. Союза повідомляє, що піврічний мітинґ братства відбудеться о 2. годині попол. в неділю, дня 11. червня, 1922, в гали де все мітинґи відбуваються. Проситься всіх членів, аби явились на той мітинґ, бо є дуже важна справа до полагоджения і аби кождий член вирівнав свої довги. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник 1 дол. — Ю. Присташ, предс.; І. Гармич, секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. Бр. св. Володимира, від. 65 У. Н. Союза повідомляє, що піврічний мітинґ братства відбудеться о 1-ій годині попол. в неділю, дня 11. червня с. р. в гали церковній коло церкви на горі міста. На порядку нарад будуть важні справи і контрольори здадуть звіт з братського маєтку за цілий півріх. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник 1 дол. — В. Левчик, предс.; А. Негребецький, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 156 У. Н. Союза повідомляє, що мітинґ товариства відбудеться о 3-ій годині пополудни в неділю, дня 11. червня в домі Я. Ташика при 152 Левіс стріт. Кождий член обовязаний явитись на мітинґу. Неявившийся член заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. — Я. Ташик, предс.; І. Чопик, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. Тов. Вільна Україна, від. 116 У. Н. Союза повідомляє, що звичайний мітинґ товариства відбудеться о 2-ій годині пополудни в неділю, дня 11. червня с. р. в гали Лайсіюм під ч. 16 Мейн ул. Проситься членів аби прибули на той мітинґ всі як оден, бо маємо важні справи до полагодження. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник 1 дол. — С. Лемішка, предс.

ВАЙТСТОН, Н. Й. Тов. Просвіта, від. 129 У. Н. Союза повідомляє, що піврічний мітинґ товариства відбудеться о 8-ій годині вечером в суботу, дня 10. червня с. р. в домі при 36—20-та ул. На порядку нарад дуже важні справи до полагодження. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник 1 дол. — М. Дзярський, секр.

СИРАКЮЗ, Н. Й. Тов. Запорожська Січ, від. 317 У. Н. Союза повідомляє, що піврічний мітинґ товариства відбудеться в неділю, дня 11-го червня 1922, зараз по Службі Божій, в церковній галі при Савт Вілбор, кормер Томкен. Контрольна комісія здасть звіт, а також є другі дуже важні справи до полагодження. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник 2 дол. Таксамо добра нагода для тих, котрі хотять вступити без вступного до товариства. — І. Чернатович, предс.; В. Осухівський, секр.

СМОК РОН, ПА. Михайло Рихель, член від. 227 У. Н. Союза в Реймі, Па., котрий перебуває в Ботлер, Па., най зголоситься до братського писаря до кінця сього місяця, бо інакше буде виключений. —Н. Джмелик, секр., Box 2, Smoke Run, Pa.

ГЕМТРЕМК, МИШ. Товариство ім. М. Січинського, від. 146 У. Н. Союза повідомляє, що звичайний мітинґ товариства відбудеться о 1. годині пополудни в неділю, 18. червня, 1922, в галі Укр. Роб. Дому, при 2376 Грейлінґ ул. Просимо всіх членів, аби явились на той мітинґ, бо маємо важні справи до полагодження. Неявившийся член заплатить 1 доляра кари, а урядник 2 доляри. Таксамо даємо до відома, що на мітинґу будемо приймати нових членів до товариства без вступного, а до У. Н. Союза за половину вступного. — О. Нога, предс.; П. Андрушків, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. Любов, від. 45 У. Н. Союза повідомляє своїх членів, що піврічне засідання відбудеться в неділю, 11. червня, точно о годині 1-ій сполудня. Проситься о присутність, бо на порядку нарад є важні справи. — Е. Кісь, секр.

ОЛІЄН, Н. Й. Тов. Запорожська Січ, від. 36 У. Н. Союза подає до відома членам, що піврічний мітинґ буде о годині 2.30 пополудни в неділю, 11. червня с. р. в Greenwood Hall, 837 E. State St. Проситься усіх членів явитись на сім мітинґу, бо будуть важні справи товариські і голосовання над календарем на 1923 р. Неявившийся член буде мусіти заплатити кари 50 цнт., а урядник 1 дол. — І. Базів, секр.

ІСТ ЯНҐСТАВН, О. Тов. Сокіл, від. 218 У. Н. Союза повідомляє усіх членів, що піврічний мітинґ відбудеться 18-го червня при 64—12 ул. Проситься усіх членів, аби явились на мітинґу і кождий аби виплатив свій довг. Котрий член не явиться, заплатить кари 50 цнт., а урядник 1 дол. — І. Яремa, секр.; С. Сорока, кас.

РОН-ГАНОВЕР, ПА. Бр. Преображення Спаса І. Хр., від. 29 У. Н. Союза повідомляє всіх членів, що піврічний мітинґ відбудеться в неділю, 11. червня о 2. годині сполудня в церковній галі при Сентер стр. Обовязком кождого члена явитись, бо буде голосовання над виданием календаря на 1923 рік. Будеться теж приймати нових членів за половину вступного. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт. — С. Шафран, предс.; Г. Михаліцький, секр.; В. Блишак, кас.

СТЕМФОРД, КОНН. Братство св. Арх. Михаїла, від. 350 У. Н. Союза отсим повідомляє своїх членів, що піврічний мітинґ відбудеться дня 18. червня в галі Ред Мен при Віллов ул. Всі члени повинні явитись на мітинґ о 3-ій годині пополудні, бо хто не буде присутний, буде караний після статута братського. — М. Кресан, секр.

ГЕМТРЕМК, МИШ. Тов. М. Шашкевича, від. 94, повідомляє своїх членів, що слідуючі збори відбудуться в неділю, 11-го с. м. о 2. годині пополудні в Українській Хаті. Всіх членів повідомляється прибути точно як один, Богато справ є долагодження. Також проситься вирівнати довжні вкладки перед піврічним обрахунком. Член неявившися на збори, заплатить 50 цнт. кари, а урядник 1 доляра. Сим разом повідомляєсь раз на все, що збори будуть відбуватися в другу неділю по першім. — В. Заверуха, Н. Машталяр, С. Гривнак.

КЛІВЛЕНД, О. Бр. св. Василія, повідомляє своїх членів, що піврічний мітинґ відбудеться дня 18. червня, в неділю, зараз по Службі Божій в церковній галі. На порядку дня буде касовий звіт і инші важні справи, тож обовязком кождого члена явитись на тім мітинґу. Також кождий член нехай приведе хоть одного нового члена. — М. Бурко, предс.; С. Чорній, секр.

БРИДЖПОРТ, КОНН. Тов. Укр. Січ, від. 59 У. Н. Союза повідомляє всіх своїх хчленів місцевих і позамісцевих, що піврічний мітинґ відбудеться в неділю, дня 11. с. м., точно о год. 2-гій пополудні в церковній галі при 34 Біч стр. Кождий член і члениця має прийти на сей мітинґ, бо є богато дуже важних справ до полагодження. Кождий член як не явиться на сім мітинґу, заплатить 50 цнт кари, а урядник 1 дол. Контрольори здадуть справоздання з діловодства секретаря і касієра. Кождий щирий член сего товариства повинен привести зі собою нового кандидата до тов. і У. Н. Союза. Явіться всі як оден на означений час. — М. Галькевич, секр.

БЕЙОН, Н. ДЖ. Бр. св. Михаїла, від. 213 У. Н. Союза повідомляє своїх членів, що піврічний мітинґ відбудеться о годині 7. вечером второк, дня 20. червня с. р. в церковній галі. Проситься усіх членів явитись на означений час, бо є важні справи до полагодження. Котрі довгують, най вирівнають свої недоплати, бо в противнім разі будуть суспендовані, аби потому не жалували. Будеться приймати нових членів за половину вступного, як до У. Н. Союза так і до братства. Тепер добра нагода для тих, котрі не належать до жадних запомогових організацій. Не зволікайте, а зробіть то тепер! Вступайте в ряди в так славну і численну організацію в Америці як У. Н. Союз. — С. Луцишин, предс.; А. Лукасевич, секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ, від. 3, повідомляє своїх членів, що піврічний мітинґ відбудеться дня 10. червня, о годині 7.30 вечером в гали церковній. Кождий член має явитись на той мітинґ, бо будуть важні справи до полагодження і буде справоздание контрольорів і буде вибір нового предсідателя, бо старий резиґнує. Член, котрий не явиться на той мітинґ, підлягає карі 50 цнт., а урядник 1 дол. — М. Либа, секр.

Н. С. ПИТСБУРҐ, ПА. Тов. Богдана Хмельницького, від. 118 У. Н. Союза, відбуде свій мітинґ дня 11. червня в церковній галі. Проситься членів явитись на сей мітинґ, бо є важні справи до полагодження. Неявившийся член на сей мітинґ, заплатить кару 50 цнт., а урядник 1 дол. Таксамо будеться приймати нових членів до У. Н. Союза за половину вступного. — М. Сарахман, секр.

РОССФОРД, О. Бр. св. Михаїла, від. 235 У. Н. Союза повідомляє, що піврічний мітинґ товариства відбудеться о 2. годині попол. в неділю, дня 11-го червня в гали церковній під ч. 271 Вадннут ул. На порядку нарад будуть важні справи до полагодження. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник 1 дол. — Г. Вульчак, предс.; О. Невойда, секр.

ЗІ СТАРОГО КРАЮ.

(Допись).

Родимці! Поможіть!

Задумуємо побудувати власну хату, в котрій можнаби помістити всі місцеві товариства, маґазин і пивниці. Власними силами ми сего зробити не годні. Тому просимо Вас, Родимці з нашого села, з повіта і з цілого рідного краю, всіх, що живете ан вільній земли, поможіть нам! Датки просимо слати або до адміністрації ґазети „Свобода", або просто на наші руки під адресою: „Селянська Кооператива в Репужинцях п. Чернелиця біля Городенки, Східна Галичина".

ЗА ДИРЕКЦІЮ:

Осип Петрицький,
Юрко Дармограй.